

## Salutació

El nou Estatut de Catalunya conté, entre els principis rectors que han de guiar l'actuació de les institucions públiques, un de dedicat especialment a la recuperació de la memòria històrica. Es tracta de l'article 54, que estableix que "la Generalitat ha de vetllar perquè la memòria històrica es converteixi en símbol permanent de la tolerància, de la dignitat dels valors democràtics, del rebuig dels totalitarismes i del reconeixement de totes les persones que han patit persecució a causa de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència".

Complir aquest mandat de l'Estatut és la voluntat del Projecte de Llei de creació del Memorial Democràtic, una institució que tindrà com a funció principal convertir la memòria democràtica dispersa en un patrimoni col·lectiu, en un capital ètic i polític que alhora commemori la lluita per l'assoliment dels valors democràtics, homenatgi els seus protagonistes, estimuli la formació i la investigació, i traslladi cap al futur els valors inestimables de la pau, la llibertat i la democràcia.

La nostra democràcia necessita referents ètics sobre els quals fonamentar els valors democràtics. I aquests referents en el nostre cas no són altres que la Generalitat republicana i la lluita antifranquista. Per això és tan clau ressaltar l'adjectiu *democràtic*. Aquesta Llei impulsa la creació d'una institució per recuperar la memòria democràtica. Aquest és el fil argumental i l'essència de la seva raó de ser: la proclamació dels valors que la fonamenten implica, necessàriament, la preservació de la memòria de la llarga i dura lluita que va portar al seu assoliment. I això implica, al seu torn, l'homenatge i el desgreuge a totes les persones que ho van fer possible.

Aquesta Llei ens situa al capdavant en aquestes qüestions dins Espanya i ens homologa a la resta de països europeus que ja fa anys que compten amb institucions semblants. Fins ara havia estat principalment la societat civil organitzada, mitjançant diverses entitats memorialístiques, la qual havia dut a terme aquesta important tasca. Per això no podem parlar de memòria democràtica sense reiterar el nostre agraïment a cada entitat sense excepció. En bona mesura la Llei que es presenta en aquesta revista és producte de la seva importantíssima tasca durant tants anys.

Val a dir, però, que la voluntat d'impulsar una política pública de recuperació de la memòria democràtica per part del Govern de la Generalitat va estar present des del primer moment. Per això, ja fa més de tres anys que s'han impulsat diversitat d'accions, alhora que també ha donat suport a nombrosos projectes de tota mena d'ajuntaments i entitats. D'exemples, podríem citar-ne molts: l'homenatge institucional als deportats i deportades als camps de concentració nazis, o a la Maternitat d'Elna; l'exposició sobre els cartellistes o sobre fotografies de la Guerra Civil; o les subvencions per tal d'ajudar i promoure la recuperació del nostre passat immediat de caràcter democràtic, dirigides tant a ajunta-



---

ments com a entitats. L'any 2005 van presentar-se 146 sol·licituds; el 2006, 274, quasi el doble. De tal manera que enguany hem obert una segona línia de subvencions.

Tot plegat demostra que la iniciativa del Govern de la Generalitat responia clarament a una demanda ciutadana llargament expressada i esperada.

El nostre interès pel record del passat no sorgeix d'enlloc més que de l'enorme esperança i de la il·lusió que sentim pel futur. En altres paraules, no ens interessàiem pel passat, si no ens preocupés el futur del nostre poble, de la nostra societat, de la nostra democràcia i de les nostres llibertats individuals i nacionals. Estem convençuts que aquesta llei i el Memorial que institueix faran una contribució clau en la promoció de les llibertats i dels valors democràtics i esdevindran un just reconeixement a totes les persones que els han fet possibles.



**Joan Saura**  
Conseller d'Interior, Relacions Institucionals i Participació